

Överförmyndar- nämndens budget 2022–2024

Typ av styrdokument: Budget
Beslutande instans: Överförmyndarnämnden
Datum för beslut: 2021-12-14
Diarienummer: 2021.025 ÖN

Gäller för: Överförmyndarnämnden
Giltighetstid: t.om. 2022-12-31
Revideras senast: 2022-12-31
Dokumentansvarig: Enhetschef
Överförmyndarsamverkan Alingsås Lerum

Innehåll

Överförmyndarnämndens verksamhet	3
Verksamhetens omfattning	3
Nämndens mål och nyckeltal	5
Uppdrag	7
Nämndens budget.....	7
Ekonomiska ramar.....	7
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	8
<i>Bilaga 1 – Internkontrollplan</i>	
<i>Bilaga 2 – Risk och väsentlighetsanalys</i>	

Överförmyndarnämndens verksamhet

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt föräldrabalken, lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämndens verksamhet är en kommunal och obligatorisk tillsynsmyndighet.

Uppdraget består i huvudsak i att verka för att personer som företräds av någon annan, en så kallad ställföreträdare, inte ska drabbas av rättsförluster. Genom sitt uppdrag ska nämnden bidra till en mer hållbar vardag och skydda personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller sköta sin ekonomi.

I uppdraget ingår också att utreda behov av god man eller förvaltare och att rekrytera och utbilda dessa ställföreträdare.

Den 1 oktober 2021 inleddes en gemensam förvaltningssamverkan mellan Alingsås och Lerums kommuner efter beslut av kommunfullmäktige. Syftet är att effektivisera och professionalisera verksamheten. Samtidigt ökar rättssäkerheten med en större enhet, som inte blir lika sårbar vid exempelvis semesterperioder och oförutsedda händelser. Enheten består för närvarande av enhetschef, tillika handläggare, fyra handläggare, varav en jurist, samt en administratör.

Överförmyndarnämnden har ingen personal. Enheten för Överförmyndarsamverkan tillhör kommunledningskontoret och personalen hyrs in av nämnden. Prioriterade mål och indikatorer som följs upp på förvaltningsnivå omfattar därför även Överförmyndarsamverkan.

Nedan följer exempel på indikatorer som följs upp för kommunledningskontoret i helhet, ej på enhetsnivå, i kommunstyrelsens budget och som därför inte tas upp i nämndens budget.

Prioriterat mål

Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Indikatorer

Gott bemötande vid kontakt med kommunen (%)

Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)

Andel som får svar på e-post inom en dag (%)

Verksamhetens omfattning

Nedan finns en sammanställning över ärendeutvecklingen sedan 2013. Siffrorna bakåt i tiden är hämtade från tidigare budget. För 2021 avses antal aktiva ärenden som tillhör överförmyndarnämnden Alingsås och som handläggs av Överförmyndarsamverkan per 2021-12-01. Sammanlagt har nämnden 493 aktiva akter. Anledningen till antal förordnanden är fler än antalet akter är att det kan förekomma mer än ett förordnande i en akt.

Ställföreträdarskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Godmanskap, FB 11:1–4 §§	206	218	231	246	267	295	302	302	327
Förvaltarskap, FB 11:7	28	23	34	40	47	47	55	58	54
Förmynderskap	100	100	92	101	111	118	150	142	120
Förordnade förmynderskap	4	7	10	12	14	22	21	19	15
God man ensamkommande	15	15	138	108	38	25	7	3	1
Totalt	353	363	505	507	477	507	535	524	517

Det är ofta mer intressant att titta på det så kallade aktnettot. Antalet ärenden totalt sett kan vara förhållandevis oförändrat, men vid varje ny och avslutad akt krävs åtgärder som tar tid i anspråk. Hittills under 2021 har 49 nya akter tillkommit, varav 27 godmanskap och fem förvaltarskap. 82 akter har avslutats under samma period, varav drygt hälften varit redovisningsskyldiga i något avseende vilket innebär att flertalet åtgärder måste vidtas innan akten kan avslutas.

Fokus under planperioden

Kommunfullmäktiges budget 2022–2024 pekar ut riktning för kommunen, överförmyndarnämnden kommer aktivt verka och genomföra budgetens utpekade vilja.

Ett fokusområde har varit att utreda förutsättningar och om möjligt inleda samverkan mellan överförmyndarverksamheterna i Alingsås och Lerums kommuner. Detta beslutade av kommunfullmäktige i början av 2021 och verkställdes 1 oktober 2021.

Länsstyrelsens årliga tillsyn av överförmyndarnämndens verksamhet bidrar till att belysa de områden där utveckling behövs. Det som påtalats med anledning av inspektionen som genomfördes 2020 har i stora delar åtgärdats under 2021. Nu återstår det fortsatta arbetet med att ta fram rutiner för hantering av handlingar, diarieföring, tillsyn och handläggning. Detta kommer verksamheten att jobba aktivt med under 2022.

Alingsås kommuns revisionsrapport Granskning av kommunens överförmyndarverksamhet (2021-05-25) har och kommer även fortsatt att utgöra grund för verksamhetens fortsatta utveckling.

Fokus under planperioden för överförmyndarnämnden är också att fortsätta digitalisera verksamheten. I det arbetet ingår fortsatt utveckling av verksamhetssystem Wärna Go och E-Wärna. Fler processer ska bli digitala och effektivisera ärendeprocesser, där e-tjänster utgör en stor del av arbetet.

Nämndens mål och nyckeltal

Med anledning av den nya organisationen som fullmäktige beslutat om har nämnden satt mål för verksamheten avseende granskning av årsräkningar. Granskning av ställföreträdarnas årliga redovisning är det främsta verktyget i nämndens tillsyn. Målet har ingen koppling till kommunfullmäktiges indikatorer, men har bedömts vara avgörande för att nämnden ska uppnå lagkraven på granskning av ställföreträdare. Målet har en tydlig koppling till väsentlighets- och riskanalysen, där risken att enskilda drabbas på grund av förskingring och bedrägligt beteende hos ställföreträdare har det högsta riskvärdet.

En bieffekt av målet är också att ställföreträdare får snabb återkoppling på sin redovisning och i förekommande fall också erhåller arvode avseende föregående år. Detta är en viktig förutsättning för att kunna rekrytera och behålla ställföreträdare med rätt kompetens.

Prioriterat mål: Granskning av årsräkningar 2022		
Indikator:		
Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	
80 % av alla årsräkningar som har inkommit i tid ska vara färdiggranskade i slutet av juni 2022.	Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen	
Motivering: Överförmyndarnämnden ska tidigt upptäcka och hantera brister i ställföreträdarens förvaltning för att skydda den enskilde från ekonomisk skada		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Andel årsräkningar som kommit in i rätt tid som granskas senast den 30 juni samma år.	80 %	Nytt mål, underlag saknas.

Prioriterat mål: Granskning av årsräkningar 2022		
Indikator:		
Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	
100 % av alla årsräkningar ska vara påbörjade sista juni 2022, om inte särskilda skäl föreligger för enskilda årsräkningar.	Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen	
Motivering: Överförmyndarnämnden ska tidigt upptäcka och hantera brister i ställföreträdarens förvaltning för att skydda den enskilde från ekonomisk skada		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Andel årsräkningar där granskningen påbörjats sista juni 2022.	100 %	Nytt mål, underlag saknas.

Prioriterat mål: Granskning av årsräkningar 2022

Indikator:

Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	
Handläggningen av en enskild årsräkning får inte överstiga sju månader från det att den inkom till Överförmyndarsamverkan, om inte särskilda skäl föreligger.	Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen	
Motivering: Överförmyndarnämnden ska tidigt upptäcka och hantera brister i ställföreträdarens förvaltning för att skydda den enskilde från ekonomisk skada		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Antal årsräkningar där granskningen inte är färdig sju månader efter att handlingen kom in.	0	Nytt mål, underlag saknas.

Prioriterat mål: Granskning av årsräkningar 2022

Indikator:

Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	
10 % av årsräkningarna ska genomgå djupgranskning (nivå 3). Bland dessa ska räkningar som granskats med anmärkning föregående år ingå. Övriga ska väljas ut genom stickprov och omfatta alla kategorier av förordnade ställföreträdare.	Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen	
Motivering: Överförmyndarnämnden ska tidigt upptäcka och hantera brister i ställföreträdarens förvaltning för att skydda den enskilde från ekonomisk skada		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Andel årsräkningar där djupgranskning genomförts.	10 %	Nytt mål, underlag saknas.

Prioriterat mål: Granskning av årsräkningar 2022

Indikator:

Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	
Ställföreträdare som lämnar sin första årsräkning ska prioriteras för granskning.	Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen	
Motivering: Överförmyndarnämnden ska tidigt upptäcka och hantera brister i ställföreträdarens förvaltning för att skydda den enskilde från ekonomisk skada		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Andel av ställföreträdare som redovisar för första gången och som får sin årsräkning granskad fortare än den genomsnittliga tiden för granskning.	100 %	Nytt mål, underlag saknas.

Uppdrag

Överförmyndarnämnden har inte blivit tilldelad uppdrag ifrån kommunfullmäktige i övrigt.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0
Personalkostnader	-2 758	-2 742	-2 797	-2 856
Lokalhyror	-5	0	0	0
Köp av tjänster	-1 973	-2 434	-2 483	-2 535
Övriga kostnader	-133	-101	-103	-105
Verksamhetens kostnader	-4 869	-5 277	-5 383	-5 496
Verksamhetens nettokostnader	-4 869	-5 277	-5 383	-5 496
Kommunbidrag	4 869	5 277	5 383	5 496
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	0

2022 tilldelas överförmyndarnämnden ett kommunbidrag om 5,3 mnkr. Utöver indexuppräknningen med 2,2% utav föregående års tilldelade kommunbidrag så har kommunfullmäktige beslutat om en ramjustering mellan kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden motsvarande 0,3 mnkr.

Jämfört med föregående år är det framförallt budgeten för kontogruppen köp av tjänst som ökar. Detta förklaras av att enheten Överförmyndarsamverkan har inrättats på kommunledningskontoret och att överförmyndarverksamheten har utökats med tre medarbetare inklusive enhetschef. Överförmyndarnämnden har tidigare betalat för tre stycken överförmyndarhandläggare, numera är personalstyrkan utökad men finansieringen av Överförmyndarsamverkan delas med Lerums kommun därav är den budgeterade skillnaden för köp av tjänst endast 0,5 tkr.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Överförmyndarnämnden har inget arbetsmiljöansvar. De anställda på enheten för Överförmyndarsamverkan Alingsås Lerum hör till Kommunledningskontoret. Personalen hyrs in av nämnden.

Bilaga 1 - Internkontrollplan

Identifierad risk	Process	Risk- värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem ansvarar för att kontrollen blir genomförd?	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Förskingring och bedrägligt beteende hos ställföreträdare	Granskning och tillsyn	8	Samtliga årsräkningar. Ställföreträdarens lämplighet.	Granskning av årsräkningar i enlighet med uppsatta mål och beslutad granskningsrutin. Årlig kontroll av samtliga förordnade ställföreträdare.	Enhetschef	I enlighet med Rutin för återrapportering och granskning av delegationsbeslut
Brist på skriftliga rutiner	Verksamhets- utveckling och handläggning	6	Att rutiner finns och efterföljs.	Stickprov för att följa upp att rutin finns och har följts i fem samtyckesärenden som handlagts av olika personer.	Enhetschef	Delårsbokslut och årsredovisning
Beslut utanför delegation	Handläggning	6	Att beslut alltid fattas av rätt delegat och anmäls på rätt sätt.	Urval av anmälda delegationsbeslut som granskas av nämnden. Kontroll av anmälda beslut inför varje sammanträde.	ÖFN Enhetschef	I enlighet med Rutin för återrapportering och granskning av delegationsbeslut
Händelser utanför nämndens kontroll	Omvärlds- bevakning	2	Att verksamheten har rätt kompetens för att kunna omvärldsbevaka, planera och agera i samband med framtida förändringar som kan påverka.	Svara på frågor om utbildning för tjänstepersoner och verksamheten vid Länsstyrelsens inspektion.	Enhetschef	I enlighet med Rutin för återrapportering och granskning av delegationsbeslut

Bilaga 2 – Risk- och väsentlighetsanalys

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, kritisk verksamhetsfaktor, omedelbar åtgärd)
På grund av förskingring och bedrägligt beteende hos ställföreträdare uppstår risk för ekonomisk skada för huvudmannen, vilket även leder till skadat förtroende för myndigheten.	2	4	8	Uppföljning av Överförmyndarnämndens beslutade mål för granskning av årsräkningar. Internkontrollplan. Målsättning: Eventuella oegentligheter upptäcks och hanteras tidigt.
På grund av att det saknas skriftliga rutiner uppstår risk att handläggningen blir ojämn, vilket leder till att rättssäkerheten äventyras.	2	3	6	Internkontrollplan. Målsättning: Alla processer i verksamheten ska finnas dokumenterade och vara uppdaterade.
På grund av okunskap uppstår risk att beslut fattas av obehörig eller att beslut fattade på delegation inte anmäls, vilket kan leda till att besluten blir olagliga.	2	3	6	Internkontrollplan. Målsättning: Beslut fattas alltid i enlighet med delegationsordning och anmäls på rätt sätt.
På grund av händelser utanför nämndens kontroll uppstår risk att inte kunna genomföra verksamheten på ett rättssäkert och effektivt sätt, vilket kan leda till att enskilda drabbas.	1	2	2	Internkontrollplan. Målsättning: I god tid förutse händelser som kan påverka verksamheten för att på så vis förebygga negativa konsekvenser.

Förklaring Risk:	Förklaring Väsentlighetsgrad:
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig 2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå	1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen 4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa
Förklaring Hantering:	
<p>Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras.</p> <p>Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga.</p> <p>Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens budget/bolagets måldokument. Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik.</p> <p>Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget.</p>	